Nationale domstole og udenretslige organer
Национални съдилища и други несъдебни органи

Belgien

Съдилища
Институционални медиатори/Омбудсмани
Специализирани органи по правата на човека
Други

Съдилища

Белгийските съдилища могат да бъдат сезирани по всеки спор във връзка с упражняването или ползването на права, включително на основни права. В зависимост от случая съдилищата могат да бъдат сезирани от частни лица или от публични органи.

Компетентният съд се определя в зависимост от естеството и тежестта на нарушението или от статута на страните (търговец, журналист и т.н.).

Конституционният съд (*Cour constitutionnelle/Grondwettelijk Hof*) е юрисдикцията, която проверява дали законодателството съответства на следните членове на Конституцията:

Дял II, членове 8—32 („За белгийците и техните права“);

Член 170 и член 172 (законност и равенство в данъчната област);

Член 191 (закрила на чужденците).

Информация за организацията на съдилищата и тяхната компетентност е представена на следните интернет страници на настоящия портал:

Съдебни системи в държавите членки — Белгия

Обикновени съдилища — Белгия

Специализирани съдилища — Белгия (Държавен съвет и Конституционен съд)

Връзки по темата:

Федерална публична служба „Правосъдие“ (*Service public fédéral de la Justice/Federale overheidsdienst Justitie*)

Портал на съдебната система (адреси и съдебна практика на съдилищата)

Портал на белгийската държава

Институционални медиатори/Омбудсмани

Институционалните медиатори, наричани също омбудсмани, са независими контролни органи, създадени от парламентите на федерацията и на съответните провинции на Белгия, за да разглеждат жалби на граждани във връзка с действия на административните органи или начина, по който тези органи работят. В рамките на тази обща компетентност те могат да разглеждат жалби, които засягат пряко или непряко правата на човека.

Омбудсманите проверяват дали административните органи действат в съответствие с правилата за защита на правата на човека и стандартите за добро административно поведение.

Тези омбудсмани следва да се разграничават от органите, занимаващи се с частна медиация, упражнявана в рамките на гражданското или наказателното производство.

Всяко лице, което иска да подаде жалба срещу даден административен орган, може да се свърже с омбудсманите. Те работят безплатно и разполагат с широки правомощия за разследване.

Омбудсманите се опитват да решат проблемите, с които са сезирани, в сътрудничество с администрацията и отправят препоръки към компетентния орган за отстраняване на установените проблеми. Те публикуват редовно доклади за своята дейност.

Кой е компетентният омбудсман зависи от съответния административен орган, във връзка с който е подадена жалбата.

На федерално равнище гражданите могат да се обърнат към Федералния омбудсман (*Médiateur fédéral/federale Ombudsman*).

На регионално равнище и на равнище общности гражданите могат да се обърнат към следните служби:

Омбудсман на Валонския регион (*Service du médiateur de la Région wallonne*)

Омбудсман на Френската общност (*Service du médiateur de la Communauté française*)

Ведомство на фламандския омбудсман (*Vlaamse Ombudsdienst*)

Омбудсман на немскоговорящата общност (*Ombudsman für die Deutschsprachige Gemeinschaft*)

Освен това съществуват специализирани омбудсмани за деца:

Генерален делегат по правата на детето на френската общност (*Délégué général aux droits de l’enfant de la Communauté française*)

Служба на фламандския комисар по правата на детето (*Vlaamse Kinderrechtenkommissariat*)

Специализирани органи по правата на човека

Органи по въпросите на равенството

Център за равни възможности и борба с расизма

Центърът за равни възможности и борба с расизма (*Centre pour l’égalité des chances et la lutte contre le racisme/Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding*) има за задача да насърчава равните възможности и да се бори с всяка форма на разделение, изключване, ограничаване или привилегии, основавани на: гражданство, претендирана раса, цвят на кожата, произход, национална или етническа принадлежност, сексуална ориентация, гражданско състояние, рождение, имуществено състояние, възраст, религиозни или философски убеждения, настоящо или бъдещо здравословно състояние, увреждания, политически убеждения, физическа или генетична характеристика, или социален произход.

С центъра може да се свърже:

всяко лице, което има въпроси или желае консултация по проблемите на дискриминацията, расизма, пребиваването или основните права на чужденците;

всяко лице, което е пострадало или е било свидетел на дискриминация или проява на расизъм.

Службата за първоначален прием на центъра предоставя първоначален отговор и при необходимост събира допълнителна информация за целите на по-нататъшни действия.

Ако е необходим по-задълбочен анализ или разследване или ако трябва да се осъществи контакт с трети лица с оглед разглеждането на дадено искане, досието се препраща на специалист от службата за последващ прием към този център.
Ако от анализа се установи, че въпросът е извън компетентността на центъра, съответното лице се уведомява и, ако е възможно, се пренасочва към друга служба или друго лице, което може да разгледа искането (административен орган, частна или публична служба, специализирана в предоставянето на първоначална или последваща помощ, полицията, адвокат).
С центъра може да се свържете директно. На уебсайта на центъра могат да бъдат намерени и редица
адреси на различни специализирани асоциации или институции или на такива, действащи на местно ниво, с които центърът е сключил договор за сътрудничество и с които също може да се свържете за помощ по въпроси, свързани с дискриминацията.
Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme/
Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding
Rue Royale/Koningsstraat 138
1000 Bruxelles
Тел.: (+32) 800 12 800 (безплатен телефонен номер за информация)
(+32) 2 212 30 00
Връзка по темата
Център за равни възможности и борба с расизма
Институт за равенство между жените и мъжете
Институтът за равенство между жените и мъжете (*Institut pour l'égalité des femmes et des hommes/Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen*) е независим публичен орган, който насърчава равенството между жените и мъжете и се бори с дискриминацията, основана на пола.
Институтът може да оказва правна помощ и да бъде страна в съдебни спорове, свързани с дискриминация по полов признак и дискриминация по отношение на транссексуални лица.
Може да се свържете с института посредством онлайн формуляр или чрез следните данни за контакт:
Institut pour l'égalité des femmes et des hommes/
Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen
Rue Ernest Blerot/Ernest Blerotstraat 1
1070 Brussels
Тел.: (+32) 800 12 800 (безплатен телефонен номер за информация)
(+32) 2 233 42 65
Факс: (+32) 2 233 40 32
Ел. поща: egalite.hommesfemmes@iefh.belgique.be
Връзка по темата:
Институт за равенство между жените и мъжете
Комисия за защита на неприкосновеността на личния живот
Комисията за защита на неприкосновеността на личния живот (*Commission de la protection de la vie privée/Commisie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer*) е независима комисия, създадена към Камарата на представителите, след като на 8 декември 1992 г. беше приет Законът за защита на неприкосновеността на личния живот. Съответно комисията е извън компетентността на Министъра на правосъдието.
Комисията за защита на неприкосновеността на личния живот е независим надзорен орган, който отговаря за гарантиране на зачитането на неприкосновеността на личния живот при обработката на лични данни.
Различните задачи на комисията са разделени на пет основни сфери на дейност: помощ, информация, разглеждане на жалби, становища и препоръки и накрая, политика по спазване на нормативните изисквания.
- Помощ: тази сфера на дейност е тясно свързана с информационната функция. Комисията за защита на неприкосновеността на личния живот предоставя помощ на всички: публичните органи, частния сектор, гражданите или администраторите на лични данни (независимо дали са физически или юридически лица).
Задачите на Комисията в тази сфера включват: предоставяне на информация на всеки, който поиска такава, независимо дали става въпрос за субекти на данни или администратори на лични данни; упражняване на правото на достъп и поправка; обработка на уведомления; актуализиране на публичния регистър; предоставяне на информация като част от разглеждането на жалбите; предоставяне на информация, поискана от лица или администратори на лични данни; ежегодно докладване на парламента.
Комисията помага на публичните органи и на администраторите на лични данни като организира, въз основа на искане, предварителни информационни консултации, за да гарантира, че при разработването на проектите се вземат предвид изискванията за неприкосновеност на личния живот. Комисията помага също така на субектите на данни да упражняват своите права, като по-специално ги информира за техните права и за процедурите, които трябва да следват. В контекста на международния обмен на данни комисията предоставя помощ на организациите, участващи в трансгранични дейности. На това равнище, както и на национално ниво, тя помага на лицата, чиито данни се обработват и включват в трансгранични потоци от данни.
- Информация: Комисията за защита на неприкосновеността на личния живот предоставя информация както на публичните органи, така и на субектите и администраторите на лични данни.
Тази сфера на дейност включва: ежегодно докладване пред парламента и изготвяне на план за управление; изготвяне на вътрешен процедурен правилник; водене на публичен регистър и информиране на обществеността като цяло (уебсайт, конференции, отговори, насочени към потребителите, повишаване на осведомеността и т.н.). Следва да се отбележи, че в рамките на тези различни сфери на дейност комисията не е задължена да се ограничава до работа на национално равнище, а често пъти е активна и на международно равнище, където играе важна роля в предоставянето на информация и повишаването на осведомеността.
- Разглеждане на жалби: когато даден субект на данни подаде жалба, Комисията за защита на неприкосновеността на личния живот играе ролята на медиатор.
Ако администраторите на лични данни не зачитат правата на субектите на данни, Комисията се намесва по искане на субекта на данни, за да наложи зачитането на тези права (права на възражение, поправка, непряк достъп и т.н.). За тази цел комисията използва всички средства, с които разполага (доклад до прокурора, сезиране на гражданските съдилища и т.н.). В случай на трансгранични престъпления, свързани със защитата на данните, комисията оказва съдействие по международни разследвания, целящи намиране на практически решения и които изискват участието на всички компетентни органи за защита на данните.
- Становища: Комисията за защита на неприкосновеността на личния живот изготвя становища във връзка с нормативните актове и стандартите.

Дейностите на комисията в тази област са фокусирани главно върху работата на публичните и другите компетентни органи: тя изготвя становища и препоръки по законопроектите, включващи аспекти, касаещи неприкосновеността на личния живот. С участието си в национални и международни работни групи (напр. работната група по член 29, Берлинската група, Конференцията на комисарите и на други надзорни органи за защита на неприкосновеността на личния живот и т.н.) и чрез контактите си с подобни организации в чужбина, тя участва във вземането на решения в областта на защитата на неприкосновеността на личния живот.
- Политика по спазване на нормативните изисквания: Комисията за защита на неприкосновеността на личния живот гарантира спазването на законодателството в областта на защитата на личните данни.
Комисията разполага с правомощия във връзка с оторизацията, които се изразяват в разрешения за обработване и получаване на лични данни, издавани на органите, отговарящи за обработката на лични данни в определен сектор на дейност. Наред с това, по отношение на тези органи комисията упражнява надзор и извършва проверки, издава препоръки и оценява мерките за сигурност, които те са предприели.
Всички искания за информация или помощ, както и всички жалби могат да бъдат подавани директно до Комисията за защита на неприкосновеността на личния живот по пощата, телефона или електронната поща, като се използват следните данни за контакт:
Commission de la protection de la vie privée/
Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer
Rue de la Presse/Drukpersstraat 35
1000 Brussels
Тел.: (+32) 2 274 48 00
Факс: (+32) 2 274 48 35
commission@privacycommission.be
Офисите на Комисията за защита на неприкосновеността на личния живот са отворени всеки работен ден, но е нужно да си насрочите среща. За първоначална помощ, моля, обадете се на телефон +32 2 274 48 79 или попълнете онлайн формуляра за контакт.
Връзка по темата:
Комисия за защита на неприкосновеността на личния живот
Други органи по въпросите на равенството
Комисии за надзор в местата за лишаване от свобода
Комисиите за надзор в местата за лишаване от свобода (*commissions de surveillance des établissements pénitentiaires/commissies van toezicht op het gevangeniswezen*) осигуряват външен надзор върху третирането на лишените от свобода лица. Комисиите препращат жалбите на задържаните лица до ръководството на затвора или до Министерството на правосъдието с оглед решаване на изложения в тях проблем.
Във всяко място за лишаване от свобода има комисия за надзор. Всяка комисия включва граждани, представляващи гражданското общество, и поне един лекар и един адвокат и се председателства от съдия. Координацията на дейността на местните комисии се осъществява от Централния съвет за надзор (*Conseil central de surveillance pénitentiaire/Centrale toezichtsraad voor de gevangeniswezen*), който предоставя на Министерството на правосъдието, при поискване или по собствена инициатива, становища във връзка с отношението към лишените от свобода лица.
Връзки по темата:
Портал на Федералната публична служба „Правосъдие“
Данни за контакт на местата за лишаване от свобода
Комисия по жалбите (която отговаря за чужденци, държани в затворени центрове, в места за настаняване или в центрове INAD).
Комисията по жалбите (*Commission des plaintes/Klachtencommissie*) е компетентна да разглежда индивидуални жалби, подадени от чужденци, държани в затворени центрове, места за настаняване или центрове INAD, във връзка с условията, при които протича тяхното задържане, и по-специално във връзка с обстоятелства, настъпили в тези центрове и места за настаняване и които се отнасят до правата и задълженията, предвидени в Кралски указ от 2 август 2002 г. (относно затворените центрове), Кралски указ от 8 юни 2009 г. (относно центровете INAD) и Кралски указ от 14 май 2009 г. (относно местата за настаняване).
Лицата, задържани в посочените по-горе места, може да са незаконно пребиваващи чужденци, търсещи убежище лица, чието искане за убежище е било отхвърлено, или чужденци, които не отговарят на условията за влизане и пребиваване.
Ако жалбоподателят не е съгласен с взетото решение, той може да обжалва пред Държавния съвет.
Може да се свържете с комисията на следния адрес:
Secrétariat permanent de la Commission des plaintes/Permanent secretariaat van de Klachtencommissie
Service Public Fédéral Intérieur/Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken
Rue de Louvain/Leuvenseweg 1
1000 Brussels
Връзка по темата:
Федерална публична служба „Вътрешни работи“
Постоянен комитет за надзор върху полицейските служби
Постоянният комитет за надзор върху полицейските служби (*Comité permanent de contrôle des services de police/Vast Comité van Toezicht op de politiediensten — 'Comité P'*) е орган, който упражнява външен надзор върху полицията. Той докладва пред парламента. Осъществяваният от комитета надзор се отнася по-специално до защитата на правата, предоставяни на лицата от Конституцията и закона, както и до координацията и ефикасността на полицейските служби.
Всеки гражданин, засегнат от действията на полицията, може да подаде жалба, да съобщи обстоятелство или да подаде всяка друга информация на комитета.
Всеки полицейски служител също може да подаде жалба или да съобщи за обстоятелство на комитета, без да е необходимо предварително да получи разрешение от преките си ръководители и без да подлежи на санкции за това.
Жалби могат да се подават като се използва електронният формуляр.
Може да се свържете с комитета на следния адрес:
Comité permanent de contrôle des services de police/Vast Comité van Toezicht op de politiediensten
Rue de la Presse/Drukpersstraat 35/1
1000 Brussels
Тел.: (+32) 2 286 28 11
Факс: (+32) 2 286 28 99
Ел. поща: info@comitep.be

Връзка по темата:

Постоянен комитет за надзор върху полицейските служби

Други

Първоначални консултантски услуги за гражданите

Първоначалните консултантски услуги за гражданите (*accueil social de première ligne/sociale eerstelijnswerking*) представляват прием и информиране на гражданите, изправени пред свързани с правосъдието въпроси или затруднения в точно определени области.

В областта на гражданското право: раздяла, развод, обща информация относно упражняването на родителските права; основно, второстепенно или редувано местоживеене на децата, право на лични отношения.

В областта на наказателното право: медиация по наказателни дела, алтернативи на предварителното задържане, пробация, безвъзмезден труд в полза на обществото, условно предсрочно освобождаване, условно освобождаване от задържане в психиатрична институция с цел защита на обществото, реабилитация, помилване, електронно наблюдение, затворнически отпуск, условна присъда, ограничено задържане, временно освобождаване с оглед експулсиране или екстрадиция, временно освобождаване по медицински причини, замяна на наказанието лишаване от свобода с наказание безвъзмезден труд в полза на обществото.

Информация, предоставяна на жертвите на престъпления: права на гражданските ищци/увредените лица.

Обща информация относно производствата пред гражданските и наказателните съдилища.

Указателят с адреси на Федералната публична служба „Правосъдие“ включва списък на правосъдните центрове (*maisons de justice/justitiehuizen*) във всеки съдебен район и данните за контакт с тях.

Връзка по темата:

Публикация на Федералната публична служба „Правосъдие“ относно достъпа до правосъдие в Белгия

Първоначална и последваща правна помощ и подпомагане по съдебни въпроси

Първоначалната правна помощ (*aide juridique de première ligne/eerstelijnsbijstand*) представлява практическа или правна информация или първоначално правно становище, които се дават в рамките на кратка консултация. Първоначалната правна помощ се предоставя от правни специалисти, които обикновено са адвокати.

Последващата правна помощ позволява, при определени условия, да бъде назначен адвокат, като неговите услуги са напълно или частично безплатни. Безплатното използване на услугите не се отнася до процесуалните разходи (съдебни изпълнители, вещи лица, копия от документи и т. н.), които обаче може да бъдат поети в рамките на подпомагането по съдебни въпроси.

Подпомагането по съдебни въпроси освобождава гражданина изцяло или отчасти от заплащането на съдебните и извънсъдебните процесуални разходи, ако той не разполага с достатъчно средства.

Допълнителна информация е публикувана на страницата за процесуалните разходи в Белгия, достъпна на Портала за електронно правосъдие.

Връзки по темата

Публикация на Федералната публична служба „Правосъдие“ относно достъпа до правосъдие в Белгия

Съюз на френскоезичните и немскоезичните адвокатски колегии в Белгия (OBFG)

Съюз на фламандските адвокатски колегии (OVB)

Комисия за финансово подпомагане на жертвите на умишлено насилие и на случайните спасители

Законът предвижда възможност за финансова намеса на държавата в полза на жертвите на умишлено насилие и на случайните спасители, а в някои случаи — в полза на техните близки.

С комисията може да се свържете директно, но молби могат да се подават и чрез адвокат или чрез горещата линия за жертвите, ръководена от службите за социално подпомагане; можете да намерите списък на тези служби на уебсайта на Федералната публична служба „Правосъдие“ (вж. Индекс, Правосъдие от A до Z, финансова помощ за жертвите).

Може да се свържете с комисията на следния адрес:

Service public fédéral de la Justice/Federale overheidsdienst Justitie

Commission pour l’aide financière aux victimes d’actes intentionnels de violence et aux sauveteurs occasionnels/Commissie voor Financiële Hulp aan Slachtoffers van Opzettelijke Gewelddaden en aan de Occasionele Redders

Boulevard de Waterloo/Waterlose Steenweg 115

Тел.: (+32) 2 542 72 07

(+32) 2 542 72 08

commission.victimes@just.fgov.be

Допълнителна информация може да бъде намерена на страницата за правата на жертвите, достъпна на Портала за електронно правосъдие.

Връзка по темата

Федерална публична служба „Правосъдие“

Последна актуализация: 18/12/2017

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държвата-членка, отговорна за тази страница.